

Quo vadis - Asociácia čistiarenských expertov Slovenskej republiky

Asociácia čistiarenských expertov Slovenskej republiky (AČE SR) vznikla v roku 1998 s ambíciou odborného združenia, ktoré v oblasti nakladania s odpadovými vodami má snahu pozdvihnúť úroveň presadzovania odborných poznatkov do reálnej praxe. Na dosiahnutie týchto cieľov sa činnosť AČE SR orientovala predovšetkým na odbornovo-vzdelávacie aktivity (najmä medzinárodné bienálne konferencie Odpadové vody a Kaly a odpady, ale aj semináre v rámci výstav AQUA a ďalšie), školenia a kurzy pre odbornú verejnosť, konzultačné, projekčné a expertné služby, participáciu na príprave technických noriem a legislatívnych dokumentov pre MŽP SR, ako aj na mnohé iné aktivity. Za uvedené obdobie sa AČE SR stala uznávaným partnerom pre slovenské štátne aj odborné organizácie (MŽP SR, VÚVH, AVS, ASPEK a i.), ale aj pre národné a medzinárodné združenia a organizácie v oblasti vodného hospodárstva, kde zastupuje SR (CzWA, European Water Association, Global Water Partnership a i.).

V súčasnosti AČE SR združuje vyše 120 individuálnych a vyše 20 korporatívnych členov, ktorí zahŕňajú všetky dôležité odborné skupiny v oblasti čistenia odpadových vôd (projektanti, výskumníci, technológovia, prevádzkovatelia, vysokoškolskí učitelia, študenti, pracovníci štátnych inštitúcií a pod.). Ide o uznávaných odborníkov, ktorí sú na národnej aj medzinárodnej úrovni rešpektovanými expertmi, a ktorí sa svojimi aktivitami podieľajú na zvyšovaní úrovne odvádzania a čistenia odpadových vôd, spracovania kalov a iných oblastí vodného hospodárstva. Je nepochybné, že AČE SR významne prispela k rozvoju slovenského čistiarenstva a ochrane vôd; práve v tejto asociácii vznikli návrhy nových a prelomových legislatívnych predpisov, technické normy, projekty významných ČOV, najväčšie konferencie s tematikou odpadových vôd atď.

V súčasnosti sa nachádzame v období, kedy sa do čistiarenskej infraštruktúry investujú obrovské finančné prostriedky a je povinnosťou odborníkov, aby sa tieto prostriedky investovali rozumne a hospodárilo sa s nimi efektívne. Okrem iného to potvrdzuje aj návrh Koncepcie vodnej politiky SR do roku 2030 (s výhľadom do roku 2050) s jej desatorom, pričom najmä v kapitolách „Rozumieť vode, Voda pre všetkých a Čisté vody“ vidíme pre činnosť AČE SR viaceré výzvy.

Nový výbor AČE SR uvedomujúc si odborný potenciál celej organizácie, multidisciplinaritu svojich členov, overenú spoluprácu s akademickými a vedecko - výskumnými inštitúciami, dlhodobé kontakty so zahraničnými organizáciami a ich expertmi, schopnosť kooperovať s odborníkmi na problematiku ochrany vôd aj z radov mimo členskej základne, sa chce v nasledujúcich rokoch venovať určitým profilovým oblastiam,

- ~ kde je potrebné vzdelávanie a odborná podpora, diskusia a hľadanie moderných riešení,
- ~ kde cítime, že mierne zaostávame za vývojom vo svete resp. v okolitých krajinách,
- ~ kde očakávame, že legislatívne požiadavky z EÚ sa budú orientovať na určité špecifické témy a chceme byť pripravení na tieto témy.

AČE SR v kontexte týchto požiadaviek, ale aj v kontexte už spomínanej novej Koncepcie vodnej politiky (a najmä kapitoly „Rozumieť vode“) deklaruje snahu a ponuku vyvíjať zvýšenú aktivitu v období nasledujúcich rokov predovšetkým v týchto oblastiach:

1. vo vzťahu k zvyšovaniu odbornej pripravenosti všetkých pracovníkov vodného hospodárstva

- organizovať odborné podujatia s cieľom podporovať rast vedomostí na všetkých úrovniach (vedeckej, odbornej a laickej) formou konferencií, seminárov, workshopov, kde sa vhodnou formou budú prezentovať naše a zahraničné skúsenosti z prípravy, realizácie a prevádzky čistiarenskej infraštruktúry vo všetkých veľkostných kategóriách.

Tento cieľ by sme chceli v najbližších rokoch realizovať najmä organizáciou odborných konferencií a seminárov ako sú

- tradičné medzinárodne bienálne konferencie „Odpadové vody“ a „Kaly a odpady“ a odborné semináre na vybrané aktuálne témy v rámci výstav AQUA
- webináre a semináre na atraktívne témy navrhnuté členskou základňou alebo z prostredia praxe,

pričom by sme radi zotrvali tak ako doteraz v spolupráci s MŽP SR, VÚVH, AVS, SHMÚ a partnermi z akademického prostredia, najmä z FCHPT a SvF STU

2. vo vzťahu k prevádzkovateľom vodárenských a čistiarenských systémov

- iniciovať systémy odborných školení (aj v spolupráci s akademickými partnermi, AVS a VÚVH) s cieľom zvýšiť odbornú úroveň personálu vodohospodárskej infraštruktúry,
  - vypracovať ponuku na krátkodobé alebo dlhodobé vzdelávacie kurzy, v závislosti od dopytu pre pracovníkov vodárenských spoločností a obcí prevádzkujúcich ČOV a úpravne vôd,
  - v spolupráci s AVS, VÚVH (ale aj napr. ZMOS) pokúsiť sa získať na tieto účely projekty a prostriedky zo zdrojov MŽP SR, fondov EÚ a pod.

3. vo vzťahu k orgánom pripravujúcim legislatívne predpisy

- iniciovať spoluprácu so štátnou vodnou správou (najmä MŽP SR) s cieľom využiť odborný potenciál AČE SR a multidisiplinaritu svojich členov pri tvorbe a implementácii legislatívnych dokumentov, ktoré budú v súlade s najnovšími odbornými poznatkami a zároveň budú rešpektovať národné aj európske požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd na Slovensku,
  - v závislosti od dopytu pripraviť skupiny odborníkov (ad hoc skupiny, odborné skupiny AČE SR), ktoré by boli k dispozícii pre odborné diskusie na MŽP v rámci prípravy nových legislatívnych predpisov týkajúcich sa úpravy a čistenia vôd, spracovania kalov, produkcie bioplynu a ochrany vôd všeobecne
  - deklarovateľ pripravenosť a ochotu na odborné diskusie s MŽP SR na odborných aj neformálnych fórach,

4. vo vzťahu k štátnej vodnej správe a samospráve

- iniciovať systém vzdelávania zamestnancov štátnej správy a samosprávy, ktorí sa zaoberajú čistiarenskou infraštruktúrou, s cieľom zvýšiť ich úroveň poznania technických a technologických procesov prebiehajúcich pri čistení odpadových vôd, čím by sa podporila vecnosť a odbornosť ich právnych rozhodnutí,

- v prípade záujmu vypracovať ponuky na krátkodobé vzdelávacie kurzy pre pracovníkov štátnej správy (úrady životného prostredia, Vodohospodársky podnik, povodia atď.),
- pokúsiť sa získať prostriedky na realizáciu vzdelávacích projektov zo zdrojov MŽP, fondov EÚ a pod.,

5. vo vzťahu k laickej resp. laickej a odbornej verejnosti

- v spolupráci so zainteresovanými organizáciami, základnými a strednými školami apod., iniciovať vzdelávacie kurzy, prednášky informujúce o význame vôd, o procesoch a spôsoboch nakladania s vodami a systéme inšitúcií, ktoré sa o vodu na Slovensku starajú a chránia ju

6. vo vzťahu k rozvoju samotnej AČE SR, k zvýšeniu jej akcieschopnosti a efektivity odbornej práce

- v rámci vnútorných diskusií v AČE SR, definovať rozhodujúce odborné témy, ktoré považujeme za kľúčové v danom čase pre ďalší rozvoj čistiarenstva resp. vodárenstva na Slovensku, ktoré sú aktuálne a v súčasnosti ani nie je úplne jasné ich smerovanie (napr. opätovné využívanie vyčistených odpadových vôd, nakladanie s kalmi, odľahčovanie dažďových vôd, mikropolutanty a špecifické polutanty vo vodách, recyklácia fosforu, atď.; výber tém vyplynie aj z podnetov členskej základne a praxe),
- vytvoriť odborné skupiny so špecifickým zameraním na vybrané oblasti, kde by sa sústreďovali špecialisti s cieľom návrhov postupov a riešení. Na základe doterajšej spolupráce a aktivít AČE si vieme predstaviť aj zapojenie kolegov mimo radov členov AČE, resp. zahraničných kolegov,
- keďže v súčasnom „čistiarenstve a vodárenstve“ sa hranice stierajú, čoraz viac procesov a technológií sa stáva spoločnými, mnohé požiadavky na kvalitu vyčistenej a upravenej resp. pitnej vody sú alebo budú podobné až rovnaké, je logické, že spolupráca „čistiarnikov a vodáreníkov“ bude užšia a intenzívnejšia. Ak sa máme dopĺňať, ak máme čoraz viac spoločného, prečo nespojiť sily, vedomosti a skúsenosti? Prečo nepriblížiť alebo dokonca nespojiť asociácie čistiarenských a vodárenských expertov, tak ako to urobili vo viacerých krajinách Európy? Voda je H₂O, rovnako pri jej čistení aj úprave...

Napriek tomu, že ide o pomerne náročné ciele, ktoré si budú vyžadovať podporu nielen od výboru, ale od celej členskej základne a našich partnerov a sympatizantov, veríme, že predložené vízie budú aspoň z časti, podľa požiadaviek a kapacitných možností zrealizované a pomôžu pri ďalšom budúcom rozvoji čistiarenstva a ochrany vôd na Slovensku.

Bratislava, august 2021

Výbor

Asociácie čistiarenských expertov